

OBSAH

STUDIE A ČLÁNKY

K l a d i w a, Pavel: Revize tzv. Marchetova prováděcího nařízení – Revision of the So-Called Marchet Implementing Regulation.....	263
P e z d a, Jan: Moderní Herkules. Kult masa, „muskulinita“, vizuální slast a Frištenský okolo roku 1900 – The Modern Hercules. The Cult of Flesh, “Musculinity”, Visual Pleasure and Frištenský Around 1900.....	283
L o k a j, Martin: Formování důstojnického sboru četnictva v meziválečném Československu – Formation of the Officer Corps of the Gendarmerie in Inter-War Czechoslovakia.....	323
Z o u z a l, Tomáš: Legitimizace voleb do moravského zemského sněmu 1848–1914 – Legitimization of Elections to the Moravian Land Assembly 1848–1914.....	343

MATERIÁLY

D o k o u p i l, Lumír – P o p e l k a, Petr: Vzpomínky Arnošta Klímy na studijní pobyt v Anglii v roce 1967. (Kapitola z nepublikovaných memoárů Arnošta Klímy) – Memoirs of Arnošt Klíma from a Study Stay in England in 1967. (Chapter from Arnošt Klíma’s Unpublished Memoirs).....	371
---	-----

LITERATURA

Základy

P a v e l F a b i n i – L u b o š V e l e k (edd.): Deníky Josefa Kalouska I. (<i>P. Máša</i>).....	389
N o è l l e P h i l l i p s : Craft Beer Culture and Modern Medievalism. Brewing Dissent (<i>D. Vysloužilová – L. Zajíc</i>).....	395

*

J i ř í R o h á č e k – K a r e l M ü l l e r – J a n C h l í b e c – J i ř í S l a v í k : Sepulkrální památky v praxi památkové Péče (<i>T. Krejčík</i>).....	398
P e t r J o k e š : Czesi. Przewodnik po historii narodu i państwa (<i>J. Škvrňák</i>).....	399
A n d r e j V l a d i m i r o v i č F e d o s o v – C h r i s t i a n R a f f e n s p e r g e r : Korolevstvo Rus’. Drevňaja Rus’ glazami zapadnykh istorikov (<i>D. Vysloužilová</i>).....	400
Čítanka raně novověké aškenázské paleografie (<i>P. Kocman</i>).....	401
V l a s t i m i l K y b a l : Paměti Vlastimila Kybala (<i>J. Křest’an</i>).....	402
K a r e l K a z b u n d a : Mé archivní poslání ve Vídni 1919–1923 (<i>J. Křest’an</i>).....	404

Středověk a raný novověk

M i c h a l T é r a : Kyjevská Rus. Dějiny – kultura – společnost (<i>J. Sigmund</i>).....	405
V a d i m V i k t o r o v i č D o l g o v : Fenomen Aleksandra Nevského. Rus’ XIII veka meždu Zapadom i Vostokom (<i>D. Vysloužilová</i>).....	409
E v a C h o d ě j o v s k á a kol.: Krajina v rukou barokního člověka. Lidé a krajina 16.–18. století na východě Čech (<i>T. Malý</i>).....	413
A l e n a Š u b r t o v á : Doktor chudých (<i>M. Enekllová</i>).....	416

*

V o j t ě c h B a ž a n t – J i ř í D y n d a – D a v i d Š i m e č e k – M a r t i n Š o r m (edd.): Staré baby. Ženy a čas ve středověké Evropě (<i>L. Machalová</i>).....	419
A l m u t S u e r b a u m – A n n i e S u t h e r l a n d (edd.): Medieval Temporalities. The Experience of Time in Medieval Europe (<i>M. Zezulka</i>).....	420
J a n H r d i n a – K a t e ř i n a J í š o v á (edd.): Úřední písemná kultura v českých a moravských městech ve středověku a raném novověku (<i>T. Borovský</i>).....	421
B e r n a r d G u e n é e : Jak se psaly dějiny ve 13. století. Primat a Román o králích (<i>V. Rossov</i>).....	422
F r a n t i š e k Š m a h e l : Tábor I. Od počátku osídlení do roku 1452 (<i>T. Borovský</i>).....	423
M a c i e j W o ź n y : Rycerstwo opolskie do połowy XV wieku (<i>J. Škvrňák</i>).....	424
P e t r Č o r n e j : Husitská revoluce. Stručná historie (<i>V. Rossov</i>).....	425
T o m á š K l í r : Rolnictvo na pozdně středověkém Chebsku. Sociální mobilita, migrace a procesy pustnutí (<i>V. Rossov</i>).....	425
K a t e ř i n a Š o l c o v á – S t a n i s l a v S o u s e d í k : Kapitoly z dějin politické filosofie v českých zemích 17. století (<i>P. Klesal</i>).....	426
P e t r a O u l í k o v á (ed.): Marie Terezie vévodkyně Savojská a české země (<i>P. Klesal</i>).....	427
P a v e l P u m p r : Nižší klérus na Moravě v 18. století mezi stavem a profesí. Kariéry a sociálně-majetkové poměry kněží olomoucké diecéze v letech 1741–1783 (<i>A. Pečinková</i>).....	429

Dějiny 19. a 20. století

Pavel Cibulka – Pavel Kladiwa – Andrea Pokludová – Petr Popelka – Milan Řepa: Čas změny. Moravský a slezský venkov od zrušení poddanství po Velkou válku (<i>M. Drozda</i>).....	430
József Demmel: „Ludožrút“ v Hornom Uhorsku. Príbeh Bélu Grünvalda (<i>T. Richtáriková</i>).....	433
Gabriela Dudková Kováčová: Človek vo vojne. Stratégie prežitia a sociálne dôsledky prvej svetovej vojny na Slovensku (<i>L. Lexa</i>).....	436
Pavel Marek: Biskup Gorazd (Pavlík). Životní příběh hledání ideální církve pro 20. století (<i>P. Balcárek</i>).....	439
Karel Skalický: Vyznání na hraně času a věčnosti. Všechny cesty vedou do Říma (<i>O. Bakaš</i>).....	442
Jaroslav Cuhra – Marie Černá – Markéta Devátá – Tomáš Hermann – Pavlína Kurová: Pojetí a prosazování komunistické výchovy v Československu 1948–1989 (<i>V. Kaška</i>).....	445
*	
Pavel Marek: Obtížný cizinec. Vladyka srbské pravoslavné církve Dositej (Vasić) a meziválečné Československo (1920–1939) (<i>P. Balcárek</i>).....	449
Oliver Rathkolb: Schirach. Eine Generation zwischen Goethe und Hitler (<i>V. Daněk</i>).....	450
Birgit Witamas: Geklebte Propaganda. Verführung und Manipulation durch das Plakat (<i>P. Dvořák</i>).....	451
Zdeňka Kokšková – Jaroslav Pažout – Monika Sedláková: Úřady oberlandrátů v systému okupační správy Protektorátu Čechy a Morava a jejich představitelé (<i>J. Němec</i>).....	452
Matěj Bílý – Marián Lóži – Jakub Šlof: Nervová vlákna diktatury. Regionální elity a komunikace uvnitř KSČ v letech 1945–1956 (<i>T. Lišková</i>).....	453
Jan Mervart – Jiří Růžička: „Rehabilitovat Marxe!“ Československá stranická inteligence a myšlení poststalinové modernity (<i>J. Křest'an</i>).....	455
Zdeněk Jančařík: Ty jsi kněz navěky. Rozhovor s Ludmilou Javorovou (<i>O. Bakaš</i>).....	457
Vladimíra Vaníčková a kol. (ed.): Miloslav kardinál Vlk / Reflexe a vzpomínky (<i>O. Bakaš</i>).....	458

KRONIKA

Dvě mezinárodní konference Archivu hlavního města Prahy (2019–2020) (<i>Z. Damová</i>).....	460
Kulturní dějiny piva (<i>M. Zezulka</i>).....	465
Ne-svoboda, despotie a totalitarismus v kultuře a kulturních dějinách, 20.–22. října 2021 (<i>T. Richtáriková</i>).....	467
Odešel přední slovenský medievista, prof. PhDr. Richard Marsina, DrSc. (<i>L. Sulitková</i>).....	468
Valné shromáždění Matice moravské (<i>B. Chocholáč</i>).....	474
Zpráva o činnosti Matice moravské za rok 2020 (<i>B. Chocholáč</i>).....	475
Zpráva o hospodaření Matice moravské za rok 2020 (<i>J. Štouračová</i>).....	478

Pavel Kladiwa

Revision of the So-Called Marchet Implementing Regulation

The study builds on already published works relating to the Perek Act (the fourth law of the so-called Moravian Pact) and the Marchet Implementing Regulation. However, these works did not cover the period 1911–1914, i.e. the negotiations on the revision of the Marchet regulation and practice following its revision by the Stürgkh regulation. The study aims to fill these small blank spaces, using archival materials from the Vienna Allgemeines Verwaltungsarchiv (funds of the Verwaltungsgerichtshof, respectively the Unterrichtsministerium 1848–1940).

Keywords: Moravia, education, national conflict, early 20th century, Moravian Pact, Lex Perek, Lex Perek implementing regulation

Jan Pezda

The Modern Hercules

The Cult of Flesh, “Musculinity”, Visual Pleasure and Frištenský Around 1900
The aim of the study is to unravel the complex bio-psycho-socio-spiritual morphology of the body in the Czech Lands around 1900. This is a cultural-anatomical fragmentation into the categories of nation, race, sex, gender, sexuality, class and ethnic otherness, within the contemporary idealistic ideas of bodily normality and abnormality, naturalness and unnaturalness, aestheticism and unaestheticism, beauty and ugliness in the period before the traumatic injury, tearing apart and total destruction of the male body during the First World War. The work uses the common tools of the history of the body and physical culture as well as the more subtle, so far almost unused, instruments of psychoanalysis and visual studies.

Keywords: fitness, masculinity, Gustav Frištenský, Sokol, bodybuilding, visual pleasure

Martin Lokaj

Formation of the Officer Corps of the Gendarmerie in Inter-War Czechoslovakia

The study deals with the formation of the gendarmerie officer corps after the takeover by the Czechoslovak state and the wartime roots of this process. The subject of the research is primarily the composition of the officer corps on the basis of their official origin in the pre-war gendarmerie, the Austro-Hungarian army, the Landwehr and the Czechoslovak Legions. The text deals in more detail with the development of the gendarmerie command structures, the factors that influenced this development and the specific means of supplementing the ranks of gendarmerie officer corps. Attention is focused mainly on the formative first post-war years, with a necessary deeper excursion into the previous period. The various paths that led to the ranks of the gendarmerie officers are demonstrated using selected personalities, whose brief biographies can be found either in their own section or in the footnotes. The research is based on archival and printed sources of war and inter-war gendarmerie provenance.

Keywords: gendarmerie, law enforcement agencies, Czechoslovakia, officer corps

Tomáš Zouzal

Legitimization of Elections to the Moravian Land Assembly 1848–1914

The subject of the study is the legitimization process (approval of the validity of the elections) in the form which it took in 1848–1914 after the elections to the highest legislature of the Margraviate of Moravia – the Moravian Land Assembly. The first part of the text presents the procedural development of legitimizations over time and the verification bodies that verified the validity of the elections. The second part deals with electoral shortcomings as they were addressed, such as abuse of power, corruption and violence. This is followed by a statistical overview, monitoring the frequency and seriousness of the problems addressed in individual parliamentary periods.

Keywords: political culture, elections, Moravia, legitimization, verification

Autoři

Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.

Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, Reální 5, 701 03 Ostrava
lumir.dokoupil@osu.cz

Prof. PhDr. Pavel Kladiwa, Ph.D.

Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, Reální 5, 701 03 Ostrava
pkladiwa@post.cz

Mgr. Martin Lokaj

Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, Reální 5, 701 03 Ostrava
lokajm@volny.cz

Mgr. Jan Pezda, Ph.D.

Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, Reální 5, 701 03 Ostrava
honza.pezda@seznam.cz

Doc. PhDr. Petr Popelka, Ph.D.

Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, Reální 5, 701 03 Ostrava
Petr.Popelka@osu.cz

PhDr. Tomáš Zouzal

Technická univerzita v Liberci, Studentská 1402/2, 461 17 Liberec
info@zouzal.cz